

Casper Wrede, valadministratör

22 juni 2016

**Inkomna svar på remiss angående sänkning av rösträttsåldern till 16 år i kommunalval och i rådgivande kommunala folk-
omröstningar. Remissen utsänd v. 4, svarstid till den 2 maj 2016**

Kommuner

Vem och när	Inställning till förslaget	Har unga personer hörts?	Övriga noteringar
Föglö kommun, 5.4 (kompl. 13.4)	Förordar (Kfge omröstning 8-3. Kst 1-5)	Ja. Utlåtande från elevrådet i högstadiet (förordar)	Representanter från kommunen deltog i rådslaget
Kumlinge kommun, 13.4	Tveksam. Risken för otillbörlig påverkan bör utredas först (Kst)	Ja. Kommundirektören har haft träff med högstadieelever	Ingen deltog i rådslaget eller har tagit del av inledningarna
Hammarlands kommun, 20.4	Avstyrker (Kst)	Nej	Ingen deltog i rådslaget eller har tagit del av inledningarna
Lumparlands kommun, 21.4	Förordar (Kst)	Nej	Ingen deltog i rådslaget eller har tagit del av inledningarna
Saltviks kommun, 28.4	Avstyrker (Kfge enhälligt. Kst omröstning 6-1. Kd föreslog förord)	Nej. Däremot skolledare	Ingen deltog i rådslaget eller har tagit del av inledningarna
Eckerö kommun, 28.4	Avstyrker (Kfge. Förslag om 16 år väcktes men fick ej understöd. Enligt förslag från Kst)	Ja. Diskussion i åk 5 och 6. Synpunkter både för och emot redovisas	Ingen deltog i rådslaget eller har tagit del av inledningarna
Mariehamns stad, 2.5	Förordar (Stfge 21-6)	Ja, Intervjuer med elever i Strandnäs högstadieskola	Representanter från staden deltog i rådslaget
Kökars kommun, 3.5	Avstyrker. Alla som fyller 18 år under valåret bör vara röstberättigade (Kfge)	Ja. Förfrågan till eleverna i högstadiet (förordar)	Ingen deltog i rådslaget eller har tagit del av inledningarna

Sottunga kommun, 4.5	Avstyrker. Förordar att alla som fyller 18 år under året ska få rösträtt (Kst)	Nej	Ingen deltog i rådslaget eller har tagit del av inledningarna
Geta kommun, 4.5 (kompl. 10.5)	Tveksam. Mest angeläget att få upp valdeltagandet i redan röstberättigade åldersgrupper (Kst)	Nej. Hänvisar dock till utlåtande från Elevrådet vid Godby högstadieskolas (se nedan). Har hört skolledare	Kunskap om hjärnans utveckling bör beaktas. Ingen deltog i rådslaget eller har tagit del av inledningarna
Finströms kommun, 4.5 (kompl. 12.5)	Avstyrker (Kst, omröstning 5-2)	Ja. Enkät med 25 ungdomar i åldern 14-16 år. 15 är för och 10 emot. I övrigt delvis tveksamma kommentarer. Hänvisar också till utlåtande från Elevrådet vid Godby högstadieskola (se nedan)	Representanter från kommunen deltog i rådslaget
Brändö kommun, 5.5 (kompl. 10.4)	Avstyrker (Kst)	Ja. Har fört diskussioner med högstadieelever (intresset tämligen svårt men alla skulle rösta)	Har tagit del av inledningarna från rådslaget
Lemlands kommun, 11.5	Avstyrker. Anser dock att alla som fyller 18 år under valåret får rösta (Kfge)	Nej	Ingen deltog i rådslaget eller har tagit del av inledningarna
Vårdö kommun, 17.5	Avstyrker (Kst)	Nej. Hänvisar dock till utlåtande från Elevrådet vid Godby högstadieskolas (se nedan)	Ingen deltog i rådslaget eller har tagit del av inledningarna
Sunds kommun, 26.5	Avstyrker. Anser dock att alla som fyller 18 år under valåret får rösta (Kst. Förslag om 16 år fick inget understöd)	Nej	Ingen deltog i rådslaget eller har tagit del av inledningarna

Politiska föreningar

Vem och när	Inställning till förslaget	Har unga personer hörts?	Övriga noteringar
Äländsk demokrati, 2.5	Avstyrker. OM rösträttsåldern sänks, bör det gälla ålder den 1 januari och inte på valdagen	Ja. Har frågat sina yngsta sympatisörer, som fått diskutera med sina bekanta	Deltog i rådslaget

Organisationer, skolor, tredje sektorn

Vem och när	Inställning till förslaget	Har unga personer hörts?	Övriga noteringar
SKUNK rf, 2.5	Förordar	Ja. Diskussioner i flera grundskolor	Viktigt med tillräckligt "markarbete". Representanter deltog i rådslaget
Ung Resurs rf, 2.5 (kompl. 6.5)	Avstyrker	Ja. Svaret är utformat av ungdomarna inom projektet Katapult	Ingen deltog i rådslaget eller har tagit del av inledningarna
Rädda Barnen rf, 3.5	Förordar, under förutsättning att tillräckliga resurser avsätts för att möjliggöra ett aktivt demokratiarbete i första hand i skolorna	Ja. Unga medlemmar involverade	Representanter deltog i rådslaget
Ålands lärarförening rf, 3.5	Tveksamma Ser såväl fördelar som nackdelar	Ja. Är i daglig kontakt med ungdomar	Ingen deltog i rådslaget eller har tagit del av inledningarna

Förutom från remissinstanserna har synpunkter inkommit från:

- Elevrådet vid Godby högstadieskola (utlåtande till kommunerna på norra Åland), 2.5: avstyrker

Remissinstanser som ej avgett svar:

- Jomala kommun. Har beslutat att inte avge något utlåtande (Kst). Kommunen har dock inhämtat synpunkter från fullmäktige, som förordar förslaget (omröstning 11-5, 1 frånv.) och från elevrådet vid Kyrkby högstadieskola, som avstyrker. Kommunen har också tagit del av inledningarna från rådslaget
- Ålands kommunförbund
- Ålands folkhögskola
- Ålands gymnasium
- Ålands ungdomsförbund
- Träffpunkt Ungdom
- Ålands Idrott

- Ålands fackskollärare
- Emmaus
- Röda korset
- Folkhälsan
- Liberalerna på Åland rf
- Moderat samling för Åland rf
- Ålands socialdemokrater rf
- Obunden samling på Åland rf
- Åländsk center rf
- Föreningen för Ålands framtid rf
- Mariehamns socialdemokrater rf
- Mariehamns liberalerna rf
- Ålands Ombudsmannamyndighet/Barnombudsmannen

Skolelever och andra ungdomsgrupper som har diskuterat frågan och i huvudsak är positiva till förslaget:

- Elevrådet i Föglö högstadieskola
- Elever i Strandnäs högstadieskola
- Eleverna i Kökars högstadieskola
- 25 ungdomar i åldern 14-16 år i Finström
- Elever i Brändö högstadieskola (det politiska intresset svalt men alla skulle rösta)
- Ungdomar i skolorna i skärgården som är i kontakt med SKUNK
- Ungdomar i Rädda Barnen

Skolelever och andra ungdomsgrupper som inte tar entydig ställning till förslaget:

- Högstadieelever i Kumlinge högstadieskola
- Elever i åk 5 och 6 i Eckerö grundskola

- Skolelever som Ålands lärarförening diskuterat frågan med

Skolelever och andra ungdomsgrupper som i huvudsak är negativa till förslaget

- Elevrådet vid Godby högstadieskola
- Ungdomar i Ålands Demokrati
- Ungdomar i projektet Katapult
- Elevrådet vid Kyrkby högstadieskola

Hur stora de olika ungdomsgrupperna som diskuterat förslaget har varit framgår i de flesta fall inte.

Casper Wrede, valadministratör

6 juni 2016

Inkomna svar på remiss angående jämställdhet, röstning per internet samt övriga förslag till ändringar i vallagen och i lagen om rådgivande kommunala folkomröstningar. Remissen utsänd v. 4, svarstid till den 1 juni 2016

Kommuner

Vem och när	Förslag angående jämställdhet	Förslag angående röstning per internet	Övriga förslag och kommentarer
Kumlinge kommun, 13.4	Förordar	Förordar	Nej
Hammarlands kommun, 20.4	Avstyrker	Tveksamhet angående valhemlighet och väljarintegritet	Gärna skilda röstbåsar, behöver ej lagstiftas
Kökars kommun, 3.5	Se övrig kommentar	Se övrig kommentar	Man bör undvika system som på ett eller annat sätt är kostnadsdrivande och/eller komplicerade att handha för en liten kommun
Finströms kommun, 4.5 (kompl. 12.5)	Förordar 1,5 ggr antalet	Förordar. Bör absolut omfatta även kommunalvalet	Förordar rapportens alla förslag, samt har vissa ytterligare förslag
Lemlands kommun, 11.5	Avstyrker. Önskar inte begränsa antalet kandidater som får ställas upp. Önskar däremot att jämställdheten bör beaktas i uppställningen av kandidater på kandidatlistorna	Förordar	Nej

Jomala kommun, 17.5 (kompl. 20.5)	Tveksam till effekten men har ingen negativ inverkan på kommunen	Förordar. Önskvärt även i kommunalval	Förordar rapportens alla förslag
Vårdö kommun, 17.5	Tveksam. Anser att jämställdhetsarbetet bör förbättras men att det ej ska ske genom tvång	Förordar. Konstaterar att röstning per internet är framtidens system	Ingen kommentar
Mariehamns stad, 20.5	Förordar	Avstyrker. Föreslår andra alternativ för bortaåläggningar	Förordar rapportens alla förslag
Geta kommun, 24.5 (kompl. 27.5)	Förordar	Förordar. Önskvärt även i kommunalval. Får dock inte medföra kostnadsökningar för kommunen	Förordar. Positiv till skilda röstbåsar
Saltviks kommun, 26.5	Avstyrker. Ger inte sådana fördelar att det kan anses motiverat att lägga resurser på att ändra lagstiftningen, speciellt med tanke på landskapets finanser	Förordar	Förordar rapportens alla förslag. Skilda röstbåsar bra, ge en valsedel åt gången
Lumparlands kommun, 26.5	Inget utlåtande	Förordar	Förordar rapportens alla förslag
Sunds kommun, 26.5	Tveksam	Förordar	Hitta metoder för att minska antalet ogiltiga röster
Eckerö kommun, 27.5	Har ingen betydelse för kommunen	Förordar	Förordar rapportens alla förslag
Föglö kommun, 3.6	Avstyrker.	Förordar	Förordar rapportens alla förslag, samt föreslår att jävsregler stryks

Övriga

Vem och när	Förslag angående jämställdhet	Förslag angående röstning per internet	Övriga förslag och kommentarer
SKUNK, 2.5	-	Avstyrker. Satsa medlen på demokratiprojekt i skolorna i stället.	-
Centralnämnden för lagtingsval, 4.5	Förordar en begränsning av antalet kandidater på kandidatlistorna	Förordar	Förordar. Förtidsrösterna får börja räknas kl. 9. Viktigt med ny vallag i god tid före nästa val

Förutom från remissinstanserna har synpunkter inkommit från:

- Ålands Feministparaply, 25.5. Förordar en begränsning av antalet kandidater på kandidatlistorna. Föreslår krav på minst 40 % kandidater av underrepresenterat kön på kandidatlistorna, samt medel för genusarbete inom tredje sektorn.

Relevanta remissinstanser som ej avgett svar per den 6 juni:

- Brändö kommun
- Sottunga kommun
- Ålands kommunförbund
- Liberalerna på Åland rf
- Moderat samling för Åland rf
- Ålands socialdemokrater rf
- Obunden samling på Åland rf
- Åländsk center rf
- Föreningen för Ålands framtid rf
- Mariehamns socialdemokrater rf
- Mariehamns liberalerna rf
- Åländsk demokrati ubv